Anul al 58-lea
12 Pagini

EXEMPLARUL { In România 3 lei / In străinătate 6 lei

Taxa poștală plătită în numerar conform aprobării Dir. G-le P. T. T. Nr. 24.464/939

Nr. 76 Vineri 21 Martie 1941
12 Pagini

„ASOCIAȚIUNEA" SIBIIU

ABONAMENTE IN ȚARA Lei 200 pe 3 luni Lei 380 pe 6 luni. Lei 750 pe 12 luni. O lună Lei 80 In străinătate în raport cu tariful poștal și valuta

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN
Proprietar: „UNIVERSUL" S. A.
Inscris sub Nr. 160 Trib. Ilfov

UNIVERSUL

CELE DIN URMA ȘTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ȘI TELEFONICE
REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: BUCUREȘTI, STR. BREZOIANU No. 23-25
CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACTIE: 3.30.15

ABONAMENTE IN TARA pe un an la UNIVERSUL COPIILOR ZIARUL CALATORIILOR, VESELIA, RADIO UNIV. și UNIV. LITERAR câte 220 lei
UNIV.-SPORT 500 lei

DIRECTOR
ȘI ADMINISTRATOR DELEGAT
STELIAN POPESCU

SPRE O NOUĂ POLITICĂ A PETROLULUI

O comunicare din isvor autorizat, apărută alaltăeri în presă, ne aducea la cunoștință pregătirile începute la subsecretariatul de stat al petrolului, în vederea instituirii unui nou regim al petrolului în România, menit să marcheze o orientare cu totul nouă în politica noastră de stat cu privire la această incomparabilă sursă a avuției naționale.

Din primele indicații formulate, principiile noului politici românești a petrolului ar fi, în sinteză, acestea:

1) Repunerea Statului în drepturile sale firești, din care a fost scos prin abuz și ignoranță;

2) Conservarea și exploatarea acestei avuții în interesul general al economiei românești.

Din simpla lor enunțare se poate deduce importanța și vastitatea problemei, dar și dificultățile soluționării ei.

Ca unii cari am desbătut adesea multe din laturile oglindite în punctele de mai sus, dând în atâtea rânduri alarma asupra ușurătății cu care forurile răspunzătoare au tratat la noi problema petrolului, printr'o politică de concesiuni, ne bucură că se pășește, în fine, în chestiunea aceasta atât de vitală, la o reglementare mai conformă cu drepturile și interesele noastre.

Am pierdut până acum destul timp cu ezitările și toleranțele. Dela 1924, când, sub sugestiile regretatului Vintilă Brătianu, am fixat pentru prima oară dela unire, în cuprinsul unei legi, statutul minier al României, nici o schimbare mai importantă în sensul unei mai bune asigurări a drepturilor și intereselor românești, nu s'a produs la noi în această materie.

Revizuirile din anul 1929 ce s'au adus legii Tancred Constantinescu-Vintilă Brătianu din 1924 — care avea meritul că, în ciuda spiritului internationalist al epocei și în ciuda presiunilor intereselor capitaliste ce se exercitau la adăpostul marilor democrații ale lumii, isbutise să asigure un minimum de garanții prerogativelor românești — n'au făcut decât să slăbească în parte acel minimum de garanții, apărând capitalismul internațional de rigiditățile „naționalismului agresiv", cum era atunci calificată politica naționalistă economică a lui Vintilă Brătianu și deschizând mai larg porțile țării infiltrațiunilor acaparatoare din afară.

Din 1929 și până azi toate încercările făcute în direcția unei întăriri a poziției românești în conducerea politicei petrolului, au avut un caracter minor și parțial, ocolind soluția dreaptă, curagioasă și întreagă.

Dealtfel în tot acest răstimp, trusturile exploatatoare își asiguraseră o poziție prea dominantă în stat, pentruca încercările timide pornite din inițiativa guvernelor noastre de a le aduce la realitate să fi putut da vreun rezultat pozitiv.

Asigurarea formulată în comunicarea oficioasă menționată la începutul acestui articol, că în curând comisia centrală pentru verificarea concesiunilor miniere, instituită din ordinul d-lui general I. Antonescu, va da la iveală modul cum a fost risipită avuția națională de cei chemați s'o conserve și s'o valorifice în folosul poporului, va constitui, desigur, cea mai convingătoare expunere de motive la noul regim petrolier și cea mai puternică justificare.

NICOLAE TITULESCU

Numai istoria nepărtinitoare așează pe oamenii politici definitiv în locul ce li se cuvine.

Cât timp sunt în viață, calitățile ca și defectele lor întunecă dreapta judecată din cauza excesului cu care aceste calități apar în ochii contimporanilor. Rari sunt oamenii cari să nu aibă cusururi și scăderi în viața lor, dar puțini sunt aceia cari, ca Nicolae Titulescu, să aibă și calități sufletești și intelectuale care prin strălucirea lor să nu farmece pe acei cu cari au venit în contact.

Elev strălucit în liceu și la universitate, el a stârnit admirația profesorilor săi, iar când s'a înapoiat în țară de la studii din streinătate și s'a înscris în barou, de la primele pledoarii rostite în procesele în cari a fost angajat, a deslănțuit bătălia între șefii politici cari voiau să-l câștige ideilor lor.

Ca o fatalitate, el s'a alipit de uriașul cuvântului din acea vreme, Take Ionescu, al cărui talent oratoric îi adusese supranumele de „GURA DE AUR" și a devenit nu numai elevul, nu numai emulul, dar și prietenul lui adorat aproape 20 de ani, întrecându-se unul pe altul și fermecând cu cuvântările lor țara întreagă.

Era o mare deosebire însă în genul lor oratoric. Pe când Take Ionescu improviza și mișca auditoriul prin înțelepciunea ideilor rezumate în fraze armonioase, la Nicolae Titulescu improvizația era mai greoaie, dar fraza era dăltuită ca în marmură, cizelată ca un obiect de orfevrerie.

De la Take Ionescu au rămas prea puține hârtii scrise cu mâna sa; el dicta întotdeauna fie numeroasele articole de ziare, fie concluziunile scrise în procesele în care pleda, fie diferitele și nenumăratele acte oficiale pe cari le îndeplinea când era ministru.

Nicolae Titulescu scria cu mâna lui acte, adrese oficiale, memorii, etc. și cu această ocazie își aranja ideile și le cizela ca un ge-

nial sculptor. De aceia el avea veșnic lângă el un creion sau un stilou și un caet în care nota fără întrerupere tot ceia ce mintea lui fecunda, elabora și din care mai târziu eșeau acele faimoase discursuri ori acte diplomatice cu cari ori cine se putea mândri. N'am trăit prea mult în apropierea lui, după cum nu am trăit prea în apropierea nici unui om politic, dar când se va deschide marea archivă de fapte și de acte ale lui Titulescu, abia atunci se va putea vedea ce mare inteligență a avut și cât de dureroasă este pentru țară pierderea prea de timpuriu a unui fiu al ei care ar fi putut să-i mai fie de folos.

Am întâlnit pe Titulescu în casa lui Take Ionescu cu ocaziunea luptelor duse pentru realizarea idealului național. Relațiunile mele cu el au fost în urmă când calde, când reci, din cauza nepotrivirei temperamentului nostru. El era prea expansiv și impulsiv, și din această cauză opoziția pe care i-o arătam de multe ori îl exaspera. Tot el însă, din indemnul sufletului său blând, revenea cel dintâi pentru ca, nu după multă vreme, iar să ne răcim. In special necredința mea în Liga Națiunilor la care el ținea, îl exaspera.

L-am aprobat, l-am susținut și i-am arătat toată admirația în cele bune, dar nu cred să fi fost om care să-l fi dojenit prietenește mai mult, atunci când socoteam că este pe o cale greșită.

După multele amărăciuni încercate și lovituri primite pe nedrept în ultimul timp tocmai de la aceia pe cari i-a servit mai mult, amărăciuni și lovituri cari i-au sdruncinat sănătatea până la punctul de a nu mai fi recunoscut, el părăsește pentru totdeauna scena lumei pe care a jucat aproape 15 ani rolurile de primul rând și cu toată strălucirea.

Fie-i țărâna ușoară, iar istoria nepărtinitoare să-l așeze în locul unde invidia și răutatea contimporanilor nu-l mai pot atinge.

STELIAN POPESCU

SITUAȚIA PE TEATRELE DE OPERAȚIUNI

BĂTĂLIA DELA KEREN CONTINUĂ (AFRICA ORIENTALĂ ITALIANĂ). — ACTIVITATEA AVIAȚIEI

Teatrele de operațiuni din Africa orientală italiană

Pe frontul din Albania au fost Marți numai acțiuni de patrule și de artilerie în diferite sectoare.

In zona Mediteranei orientale 16 avioane de bombardament din corpul aerian german ce are baza sa în insula Sicilia, au atacat o formațiune navală britanică. După comunicatul cartierului general italian, în cursul acestei operațiuni, două vase de luptă au fost atinse. Tripois, capitala Libiei italiene, a fost bombardat în noaptea de 16-17 Martie de o escadrilă de avioane britanice.

Pe teatrele de operațiuni africane situația e următoarea:

Trupele britanice din armata Nilului se găsesc tot în zona coastei golfului Sirta, sud de El Agheila, unde se pare că s'au fixat pe poziții întărite. Un atac al unor detașamente engleze împotriva oazei Giarabub din zona frontierei orientale a Cirenaicei, a fost respins eri de garnizoana italiană.

In Africa orientală italiană operațiuni importante sunt în curs.

In Eritreea — sectorul Keren — bătălia continuă cu o violență crescândă. Trupele britanice, dispunând de efective superioare celor italiene, ajutate de puternice formațiuni moto-mecanizate și de aviație, au început atacul în dimineața zilei de 16 Martie, după un bombardament puternic de artilerie împotriva pozițiilor în-

(Continuare în pag. 2-a)

MOARTEA LUI NICOLAE TITULESCU

Roma, 18 (Transkontinent Press). — **Din Cannes se anunță că Luni noaptea a încetat din viață d. Nicolae Titulescu, fostul ministru de externe al României, în vârstă de 58 ani.**

Personalitatea ilustrului dispărut era una din cele mai prodigioase existențe politice pe care le-a avut Europa în ultimii cincizeci de ani.

Ministru de externe în cinci guverne românești, N. Titulescu a încercat să apropie România de puterile din Vest. Promotor al propagandei antirevizioniste, a crezut că poate ține departe, printr'o opoziție dârză, România de puterile Axei.

Partizan al Ligii Națiunilor, a condus în calitate de președinte cea de a XI sesiune a ei.

D-nii Svetkovici și Țintar Marcovici pleacă la Berlin

Belgrad, 18 (Rador). — Corespondentul Agenției „Havas" transmite:

Aci circulă cu stăruință svonul că d-nii Svetkovici, președintele consiliului de miniștri, și Țintar Marcovici, ministrul afacerilor străine al Iugoslaviei, vor pleca Miercuri seară, cu trenul, la Berlin.

HOTĂRÂRILE CONSILIULUI DE MINIȘTRI DE MARȚI

Imbunătățirea situației în școli.—Numărul preoților amestecați în rebeliune.— Clinicile și laboratoarele tuturor universităților vor fi dotate cu materiale

In ziua de Marți, 18 Martie crt. s'a ținut un consiliu de miniștri sub președinția d-lui general Antonescu.

Au participat d-nii: general D. Popescu, ministrul afacerilor interne; general Radu Rosetti, ministrul educației naționale, cultelor și artelor; dr. Petre Tomescu, ministrul sănătății, muncii și ocrotirilor sociale; general C. Voiculescu, subsecretar de stat la ministerul muncii, sănătății și ocrotirilor sociale; Enric Oteteleșanu, general Victor Iliescu și I. Sandu, subsecretari de stat la ministerul educației naționale, cultelor și artelor.

HOTARARILE LUATE

1. Consiliul a luat cunoștință de expunerea d-lui general Radu Rosetti cu privire la măsurile luate pentru îmbunătățirea situației din școli. S'au făcut inspecții inopinate pentru controlul activității profesorilor și elevilor. A continuat revizuirea burselor, urmând ca ele să fie acordate exclusiv studenților studioși. Profesorii deferiți justiției pentru participare la rebeliune, au fost suspendați, iar cei condamtați, au fost înlocuiți.

PREOȚII AMESTECAȚI IN REBELIUNE

2. In total au fost înaintați instanțelor militare 218 preoți amestecați în rebeliune. Dintre aceștia din Arhiepiscopia Bucureștilor 32 preoți și cinci cântăreți; din Arhiepiscopia Alba-Iulia și Sibiu 1 consilier eparhial și 12 preoți; din Arhiepiscopia greco-catolică Română din Blaj 4 preoți; din Episcopia Aradului 3 preoți; din Episcopia Romanului 2 preoți; din Episcopia Constanței 1 preot; din Episcopia Dunării de Jos 4 preoți și din Episcopia Hușilor 2 preoți.

S'a condamnat acțiunea de răsvrătire a acestor preoți și s'a hotărît ca toți clericii trimiși în fața instanțelor militare pentru că au avut vreun amestec în rebeliune, să fie caterisiți.

Din 9.536 preoți, câți sunt în țara românească, 218 au luat arma și s'au răsvrătit împotriva oganizației Statului. Ei își vor primi pedeapsa cuvenită. Opinia publică să știe și să-i judece și pe ei și pe acei ce i-au îndemnat la rebeliune.

SECHESTRAREA AVERILOR ACELORA CARI AU LUAT FONDURILE „STRAJII ȚARII"

3. Intrucât s'a dat termen pentru restituirea fondurilor Străjii Țării de către aceia, care le-au luat prin abuz, împotriva celor care nu le-au restituit, se va proceda prin justiție, sechestrându-li-se averile.

4. Fermele care au fost proprietatea Străjii Țării vor fi exploatate în viitor de către subsecretariatul de stat al educației, produsele lor fiind vândute cantinelor școlare.

PREGATIREA PREMILITARA

5. D. gen. Victor Iliescu a făcut o expunere asupra activității Instituției Pregătirii Premilitare, care și-a reluat activitatea la 15 Martie a. c. Rezultatele sunt îmbucurătoare, tinerii prezentându-se în mare număr la instrucție. Instituțiunea va tinde să completeze educația națională, patriotică și morală a tineretului.

6. D. ministru dr. Petre Tomescu, dând relații asupra Conferinței ținută la Sibiu cu medicii conducători de instituții sanitare din Ardeal, a arătat că profesorii facultății de medicină și medicii ardeleni prezintă d-lui general Antonescu omagiile lor de respectuos devotament pentru opera de salvare a Statului, pe care o realizează.

Cu prilejul conferinței dela Sibiu s'au putut constata frumoasele realizări sanitare, ce s'au înfăptuit în această regiune, grație inițiativei și muncii devotate a medicilor, în frunte cu doctorul I. Stoichiță, secretar general al ministerului muncii, sănătății și ocrotirilor sociale

DOTAREA CU MATERIALE A CLINICILOR ȘI LABORATOARELOR UNIVERSITAȚILOR

7. Prezentându-se cererile facultății de medicină din Sibiu pentru terminarea lucrărilor necesare clinicilor și pentru înzestrarea laboratoarelor, s'a hotărît ca ele să fie satisfăcute.

In principiu, clinicile și laboratoarele tuturor universităților vor fi dotate cu materiale, ce se vor procura din Germania, în cursul acestui an.

8. Instituțiile sanitare și personalul medical și auxiliar din teritoriile pierdute, va fi repartizat în diferite regiuni ale țării, în raport cu nevoile Statului.

9. Clădirea dela Malmaison, construită cu o cheltuială de 243 milioane lei pentru a adăposti personalul Palatului Regal, va trece la ministerul sănătății care va face acolo un spital pentru convalescenți, iar mai târziu în clădirea aceasta vor primi locuințe înalții funcționari de Stat, cari au slujit cu cinste Țara și au rămas săraci până la bătrânețe, neavând mijloace de a se întreține.

TERMINAREA ANCHETEI PRIVITOARE LA EXPLOZIA DELA „PERA PALACE"

Istambul, 18 (Rador). — Corespondentul agenției D. N. B. transmite:

Procurorul statului a declarat că ancheta privitoare la explozia dela hotelul Pera-Palace a fost terminată.

Se pare că ea nu a permis să se ajungă la noi puncte de vedere.

Starea răniților este mulțumitoare.

NOUL MINISTRU AL FRANȚEI LA BUCUREȘTI

D. JACQUES TRUELLE

care a prezentat eri M. S. Regelui Mihai, scrisorile de acreditare

LOGICA NAȚIONALISMULUI

Frământările interne, concepțiile diriguitoare, în toate domeniile în anii din urmă, porneau de la adevărul elementar și indiscutabil: viața economică a țării nu era în mâini românești.

Erau deosebiri în ce privește metodele de adoptat pentru rezolvirea legitimelor năzuinți naționale: unii susțineau calea domoală a evoluției preconizată de Petre Carp acum 60 de ani; alții, dovedind carența acestei metode, cereau măsuri radicale, statale, fără de care o îndreptare a situației nu o putea nimeni aștepta.

Intelectualii români, teoreticianii naționalismului, vroiau o clasă burgheză românească; se făceau ecoul doleanțelor ei, pentru că își dădeau seama că pregătirea viitorului, netezirea drumului elementelor românești în viața industrială, comercială și profesională nu se pot face decât prin consolidarea acestei păturí sociale, mijlocii, naționale.

Agricultura era în mâini esclusiv românești; munca aspră, românească era; dar de la intermediar până la exportator și de la negustorul mic până la marele importator, străinii dețineau locurile în mare majoritate, iar românii își făceau cu greu loc printre cei susținuți de băncile coreligionarilor, sprijinite de reescontul primului nostru institut de credit.

Principalul obiectiv, punctul de îmbunătățire reală pentru toate clasele exploatate de neromâni acesta era: românizarea clasei de mijloc ce reprezenta o parte importantă a vieții economice naționale.

Din punct de vedere al luptei naționale, nu poate fi pusă în discuție nedumerirea manifestată într'un ziar economic de un tânăr economist d. Veverca. Nu e vorba de cât de burghezia românească, de o clasă de mijloc a românilor.

Justificarea însăși a acțiunei naționaliste e faptul pe care îl subliniază și d. Veverca: burghezia era compusă în mare parte din străini de neamul românesc.

Necesitatea promovării prin toate mijloacele a unei bur-

(Continuare în pag. 2-a)

SEMNAREA TRATATULUI DE PACE INTRE THAILAND ȘI INDOCHINA

Fotografie transmisă prin belinograf din Tokio: reprezentanții Indochinei franceze și Thailandului semnând convenția prin care s'a pus capăt conflictului dintre cele două țări. In fund, d. Matsuok, ministrul de externe al Japoniei.

CIOCNIREA A DOUĂ AVIOANE AMERICANE

Washington, 18 (Rador). — Corespondentul agenției D. N. B. transmite:

Ministerul marinei anunță că șase membri ai vasului port-avioane „Yorktown" au pierit în urma ciocnirii dintre două avioane ale vasului, pe când executau sboruri deasupra oceanului Pacific.

RĂSPUNSUL PREȘEDINTELUI TURCIEI LA MESAJUL FUEHRERULUI

Berna, 18 (Rador). — Corespondentul agenției Havas transmite următoarele:

După cum anunță corespondentul din Berlin al lui Journal de Geneve, forma protocolară a răspunsului președintelui republicei Turcești, d. Inonu, la mesagiul Fuehrerului, răspuns trimis printr'un curier special venind din Ankara, este din toate punctele de vedere asemănătoare mesagiului Cancelarului Reichului.

Importanța celor două scrisori personale este evident subliniată prin faptul că mesagiul președintelui Inonu a necesitat pentru a fi elaborat, aproape 15 zile.

Nici un semn la Berlin, adaogă corespondentul lui Journal de Geneve, nu ne permite a spune dacă răspunsul Turciei este pozitiv sau negativ.

MARI INUNDAȚII IN SLOVACIA

Presburg, 18 (Rador). — Din cauza inundațiilor, trei comune din Slovacia occidentală sunt complet izolate.

Comunicațiile de cale ferată sunt întrerupte în mai multe puncte și peste 4000 de pogoane de terenuri cultivate sunt inundate.

Numeroase case au suferit stricăciuni și au trebuit să fie evacuate.

AMERICANII VOR PĂRĂSI TERITORIUL FRANCEZ OCUPAT

Paris, 18 (Rador). — *Supușii americani stabiliți în teritoriul francez ocupat au fost invitați de ambasada Statelor Unite să plece din acest teritoriu.*

Pașapoartele lor nu vor mai fi reînoite